

בש"פ 5320/24 - אחמד גבארין נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 5320/24

לפני:

כבוד השופט ח' כבוב

העורר:

אחמד גבארין

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בנוף
הגליל-נצרת מיום 21.05.2024 ומיום
13.06.2024 במ"ת 12649-04-24 שניתנו
על ידי כבוד השופט ע' עיילבוני

תאריך הישיבה:

א' בתמוז התשפ"ד (7.7.2024)

בשם העורר:

בשם המשיבה:

עו"ד מיכל בלומנטל

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטות בית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת (כבוד השופט ע' עיילבוני) במ"ת 12649-04-24 מיום 21.05.2024 ו-מיום 13.06.2024 בגדרן נקבע, בהתאמה, דבר קיומן של ראיות לכאורה לחובת העורר והוראה על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין

2. ביום 05.04.2024, הוגש נגד העורר ושישה אחרים כתב אישום, הכולל 13 אישומים. כאשר אישום

מספר 11, והוא בלבד, מייחס לעורר עבירות של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), וכן סחיטה בכוח לפי סעיף 427 סיפא לחוק.

3. משעובדות כתב האישום פורטו על-ידי בית משפט קמא, לא מצאתי צורך לחזור עליהן. די אם אציין, בקליפת אגוז, כי על-פי כתב האישום, בשנת 2020 העורר יצר קשר ונפגש עם המתלונן, בגין חוב בסך של 130,000 ש"ח לאדם אחר. באותו מעמד, העורר איים על חיי המתלונן וחיי משפחתו במטרה לחייבו לשלם את החוב. תחילה, המתלונן שילם חלקים מהחוב הנטען, אך חודשיים לאחר מכן, המתלונן הפסיק לעשות כן וכתוצאה מכך - העורר ביחד עם אחרים היכו אותו במכון לשטיפת מכוניות; עד אשר הגיעו העורר והמתלונן להסכמה בדבר המשך תשלום החוב.

4. יחד עם כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו.

5. בדיון שהתקיים ביום 21.05.2024, טען בא-כוח העורר לבקיעים בחומר הראיות; בפרט, בחומר הקשור בזיהוי העורר כמי שתקף את המתלונן. כן נטען להשפעת חלופי הזמן מאז העבירות המיוחסות לעורר ועד להגשת כתב האישום - פרק זמן של כארבע שנים, שלשיטתו שומט את הקרקע מתחת לטענה לפיה נשקפת מהעורר מסוכנות גובהה. בנוסף לכך נטען, כי מכיוון שלעורר מיוחס אך אישום אחד מתוך רבים, ייגרם לו עוול של ממש אם בעת בירור כתב האישום בכללותו - הוא יוותר במעצר מאחורי סורג ובריח; לכן, עתר בא-כוחו לשחררו לחלופת מעצר.

6. לאחר ששמע את טענות הצדדים ועיין בחומר החקירה, בית משפט קמא קבע כי המשיבה הניחה תשתית ראייתית לכאורית מספקת. בית משפט קמא סקר את הראיות בהרחבה וביסודיות, והבהיר: "סתירות שייתכן ומצא הסנגור בלוחות הזמנים או בנתונים אחרים שנמסרו ואשר אינם עומדים בחזית המחלוקת, למצער בשלב זה, אין בהן כדי לפגוע בעיקרי גרסתם של א.א. ומ.מ, שבנושאים רבים הייתה תואמת ולימדה על מעורבותו הלכאורית של ה[עורר] במיוחס לו. כידוע, על מנת להוכיח כרסום ממשי בפוטנציאל הראייתי, לא די בהצבעה על סתירות בדברי העדים, אלא יש להראות כי הראיות המפלילות הן משוללות יסוד או כי הסתירות הן מהותיות וגלויות [...] ככל שקיימות סתירות כלשהן, המקום המתאים לבררן הוא ההליך העיקרי".

כן נקבע, כי מתקיימות עילות מעצר של מסוכנות וחשש משיבוש הליכים, תוך שהודגש, כי עבירה של סחיטה באיומים מגלמת מסוכנות אינהרנטית, אשר מטיבה ומטבעה, ככלל, לא מצדיקה שחרור לחלופת מעצר. זאת ועוד הודגש, שלעורר עבר פלילי בעבירות נשק חמורות, קשירת קשר, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, ושיבוש מהלכי משפט - עבירות שבגין הושת עליו מאסר בפועל בן 24 חודשים.

ברם, בית משפט קמא הלך צעד אחד לקראת העורר; ועל אף חומרת המעשים שמיוחסים לו, לכאורה, נקבע כי אין לשלול מניה וביה, חלופת מעצר, שכן: "בסופו של יום עסקינן באישום אחד בלבד ביחס לאירועים שלכאורה חלף זמן לא מועט עד שהתגבשו לכדי כתב אישום, כאשר יתר הנאשמים בכתב האישום הופנו בהסכמה לקבלת תסקיר שירות המבחן בעניינם". על-כן, בית משפט קמא הורה על הפניית העורר לעריכת תסקיר מעצר.

7. ביום 11.06.2024 התקבל תסקיר מעצר בעניין העורר. שירות המבחן עמד על עברו הפלילי של העורר, ועל ניסיונו לטשטש את קשריו ואת נטייתו לחבור לאוכלוסייה שולית ועבריינית. שירות המבחן העריך את מסוכנותו של העורר באופן שבו "קיים סיכון לא מבוטל להישנות התנהגות דומה בעתיד". אשר לבחינת המפקחים, חרף התגייסותם של אלה עבור העורר, שירות המבחן התרשם שהמפקחים נוטים להזדהות עם עמדות העורר ואף מתקשים להצביע על מוקד סיכון פוטנציאלי בהתנהלותו. על-כן, שירות המבחן לא בא בהמלצה על שחרור העורר לחלופת מעצר, אף לא בדרך של פיקוח אלקטרוני.

8. במסגרת דיון שהתקיים בבית משפט קמא ביום 13.06.2024, טען בא-כוח העורר כי בנסיבות העניין ונוכח עמדת המפקחים, מתבקשת סטייה מתסקיר שירות המבחן, ומתן הוראה על שחרור העורר לחלופת מעצר. בא-כוח העורר שב והדגיש את חלופת הזמן וציין את דבר בקשתו לפצל את אישומיו של העורר מיתר הנאשמים בתיק - בקשה שנדחתה על-ידי בית המשפט.

המשיבה, מצידה, התנגדה לשחרור לחלופת מעצר והדגישה את האמור בתסקיר שירות המבחן. כן הוסיבה, שחלופת הזמן נבע מגילוי מאוחר של דבר ביצוע העבירות, נוכח חששם של העדים ושל המתלונן לשתף פעולה עם רשויות החקירה. המשיבה ציינה כי לא ניתן להפריד את אישום העורר מיתר האישומים, משום שאין אפשרות לנתק את החלק הכללי של כתב האישום מהמיוחס לעורר באישום מספר 11.

9. בראי כל האמור, עמד בית משפט קמא על המציאות המצערת בחברה הערבית, בה מבוצעות, בתדירות שהולכת וגוברת, עבירות כגון דא, בצינו כי: "בעלי העסקים בחברה הערבית חיים בפחד תמידי. הפחד אינו נוגע רק לעסקים שלהם אלא אף נוגע לחייהם וחיי בני משפחתם. ארגוני הפשיעה סוחטים את העסקים בסכומי עתק וגובים ריביות נשך תוך איומים והפחדה, דבר שפוגע בחייהם במישורים שונים ורבים עד כי כל החברה חיה היום בפחד ממשי בכל מקום ומקום". זאת ועוד, בית משפט קמא התמקד בכך שעבירות הסחיטה מושא כתב האישום, בוצעו תוך שימוש באיום והטלת אימה באחרים.

נוכח האמור, ובהתחשב במסוכנות שעולה מהעבירות המיוחסות לעורר ומנסיבות ביצוען; היכולת לבצע עבירות של סחיטה באיומים גם כאשר נאשם משוחרר לחלופה; הכלל שהתהווה בפסיקה לפיו בהתקיימות תשתית ראייתית לכאורית לביצוע עבירות מהסוג הזה, יש להורות על מעצר עד תום; עברו הפלילי של העורר; וכן המלצת שירות המבחן - הורה בית משפט קמא על מעצר העורר עד לתום ההליכים הפליליים נגדו.

10. מכאן הערר שלפניי.

טענות הצדדים

11. הן בערר, הן בדיון שהתקיים לפניי, שב בא-כוח העורר על טענותיו כפי שנטענו בהליך קמא. בצד

זאת, בא-כוח העורר הלין על כך שבית משפט קמא הורה על מעצר העורר עד תום מבלי שהתרשם באופן בלתי אמצעי מהמפקחים שהוצעו. לטענתו, התרשמות כזו יכולה לאפשר, בנסיבות העניין, סטייה מתסקיר המעצר ומתן הוראה על שחרור לחלופה.

12. מנגד, באת-כוח המשיבה סמכה את ידה על החלטות בית משפט קמא והתנגדה לשחררו של העורר לחלופת מעצר. זאת, תוך שצוין כי העורר הוא אדם מסוכן בעל עבר פלילי שבגינו ריצה מאסר בפועל. אשר לפיצול כתב האישום הובהר, כי "לתיק הזה יש את החלק הכללי, בשביל להוכיח אותו צריך להעיד עדים רבים, הפרדת האישומים היא לא הגיונית והיא לא הייתה הגיונית גם לבית משפט קמא". בהתאם, ביקשה באת-כוח המשיבה לדחות את הערר.

דיון והכרעה

13. לאחר שעיינתי בערר על נספחיו, ונתתי דעתי לטענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

14. מעיון בהחלטות, עולה בבירור כי בית המשפט המחוזי עשה מלאכתו נאמנה, ואין בנמצא טעם טוב להתערב בקביעותיו.

כך, בית משפט קמא לא התעלם מהקשיים הכרוכים בקשירת גורלו של העורר, אגב בירור האישום הבודד שמיוחס לו, בגורלם של אחרים, להם יוחסו יתר האישומים בכתב האישום. שהרי, חרף חומרת האישום המיוחס לעורר בית משפט קמא הורה על הפנייתו לתסקיר מעצר לשם בחינת אפשרות שחרורו לחלופה, ולחלופין למעצר באיזוק אלקטרוני. ברם, לאחר שעין הן בחומר הראיות שהונח לפניו הן בממצאי שירות המבחן, בית משפט קמא הגיע למסקנה כי מעורבותו של העורר בתיק היא ממשית ולא מאפשרת את הפרדת האישומים. בצד האמור יוער, כי מאליו מובן שזכותו של העורר להגיש בקשה לעיון חוזר, בהתקיים התנאים המתאימים לכך על פי דין - שמורה לו. מצדי איני מביע כל עמדה בנדון.

כן יודגש, כי אין כל חובה על בית המשפט הדן בהליכי המעצר להתרשם באופן בלתי אמצעי מהפקחים המוצעים. עניין זה מסור לשיקול דעתו, והחלטה מעין זו תלויה בנסיבות המקרה הקונקרטי (בש"פ 2699/24 עראף נ' מדינת ישראל (02.04.2024)). בנסיבות עניינו, שירות המבחן שקל ובחן את כלל החלופות שהוצעו על-ידי העורר, ואמנם התרשם בעצמו מהמפקחים כאנשים נורמטיביים, אך בסופו של דבר לא בא בהמלצה על שחרור העורר לחלופה או למעצרו באיזוק אלקטרוני. החלטתו של בית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן לא מגלה פגם המצדיק את התערבות ערכאת הערעור.

15. הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, י' בתמוז התשפ"ד (16.7.2024).

ש ו פ ט
